

อุปลักษณเรื่องเพศในรายการหาคู่ “The Love Machine วงล้อ ลุ้นรัก” Sexual Metaphor in the Love Machine Dating Game Show

นพวรรณ เมืองแก้ว¹, เชิดชัย อุดมพันธ์²
Noppawan Muangkaew¹, Cherdchai Udomphan²

Received: March 29, 2020

Revised: September 24, 2020

Accepted: October 15, 2020

บทคัดย่อ

บทความนี้ศึกษาอุปลักษณเรื่องเพศที่ปรากฏในรายการหาคู่ “The Love Machine วงล้อ ลุ้นรัก” โดยใช้ทฤษฎีอุปลักษณในเชิงภาษาศาสตร์ปริธานที่เป็นการใช้ภาษาเปรียบเทียบกับความเหมือนระหว่างสองสิ่งโดยที่ทั้งสองสิ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มทางความหมายที่ต่างกัน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการถาม-ตอบจากรายการทั้ง 72 ตอน รวม 216 คำถาม ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มอุปลักษณเรื่องเพศแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) อุปลักษณสื่อถึงพฤติกรรมทางเพศ จำนวน 71 รูปคำ (ร้อยละ 56.80) 2) อุปลักษณสื่อถึงอวัยวะทางเพศ จำนวน 51 รูปคำ (ร้อยละ 40.80) และ 3) อุปลักษณสื่อถึงอุปกรณ์ที่ใช้ขณะมีเพศสัมพันธ์ จำนวน 3 รูปคำ (ร้อยละ 2.40) และสามารถจัดกลุ่มมโนอุปลักษณเรื่องเพศเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) อาหาร 2) ความสนุกสนาน 3) สิ่งที่คุณควบคุมไม่ได้ 4) การแข่งขัน/กีฬา และ 5) อาวุธ

คำสำคัญ: อุปลักษณเรื่องเพศ ภาษาและมโนทัศน์ รายการเกมโชว์หาคู่

Abstract

This article examines the sexual metaphor in “Love Machine Dating” television program by using cognitive linguistics approach. For the metaphorical usage, we explored things from different origins that were described with similar meanings. The data were 72 episodes and 216 questions from the show. For our findings, there are 3 categories of the sexual metaphor: 1) 71 word forms (56.80%) of actions during sexual intercourse 2) 51 word forms (40.80%) of sexual organs

¹ อาจารย์ประจำวิทยาลัยนานาชาติ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (Lecturer, International College Surat Thani Campus, Prince of Songkla University) E-mail: anakaon_191@hotmail.com, noppawan.m@psu.ac.th

² อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Patthani Campus) E-mail: cherdchai.u@psu.ac.th

and 3) 3 words forms (2.40%) of sex toys. At the same time, sex is synonymous to these 5 things 1) food 2) pleasure 3) uncontrollable thing 4) competition/sport and 5) weapon.

Keywords: Sexual Metaphor, Language and Cognitive Concepts, Dating Game Show

unนำ

อุปลักษณ์ (Metaphor) คือ รูปภาษาที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างสองสิ่ง ได้แก่ แบบเปรียบเทียบ (Source domain) และสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Target domain) โดยที่ทั้งสองสิ่งต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มทางความหมาย (Domain) ที่ต่างกัน (Lakoff and Johnson, 1980) ตัวอย่างเช่น “เด็กคนนั้นซนเป็นลิง” แบบเปรียบเทียบคือ “ลิง” สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบคือ “เด็ก” และสิ่งที่เหมือนกันของลิงและเด็ก ก็คือ “ความซน” เป็นต้น

ในการศึกษาเชิงภาษาศาสตร์ปริชาณไม่ได้มองว่า อุปลักษณ์เป็นเพียงศิลปะการใช้ภาษาเพื่อแสดงภาพพจน์หรือให้สุนทรียะในการสื่อสารเท่านั้น แต่มองว่าอุปลักษณ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ “ความคิด” หรือ “มโนทัศน์” (conceptual metaphor) การใช้ภาษาในชีวิตประจำวันมักจะอยู่ในรูปของการเปรียบเทียบ อุปลักษณ์เป็นคุณสมบัติของมโนทัศน์ไม่ใช่คำและเป็นสิ่งที่เราใช้โดยไม่รู้ตัว คนทั่วไปสามารถใช้อุปลักษณ์ได้ ไม่จำกัดเฉพาะคนที่มีพรสวรรค์เท่านั้น อุปลักษณ์ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการตกแต่งถ้อยคำแต่เป็นสิ่งที่อยู่ในระบบความคิดและอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ (Lakoff and Johnson, 1980)

ในแง่การสื่อสาร อุปลักษณ์มีบทบาทหลายประการ เช่น หน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิด หน้าที่ด้านบุคลลสัมพันธและหน้าที่ด้านเรียบเรียงความ (Goatly, 1998 อ้างถึงใน ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2542: 256-257) ซึ่งหน้าที่เหล่านี้เกิดจากการใช้แนวคิดเรื่องหน้าที่ของภาษาเป็นเกณฑ์ นอกจากนี้ ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2542) ศึกษาหน้าที่อุปลักษณ์ในบทสนทนาจากมุมมองของผู้พูดภาษาไทย พบหน้าที่ของอุปลักษณ์ว่ามี 7 ประการ หน้าที่ประการหนึ่งคือ อุปลักษณ์ช่วยให้กำกวม ผู้บอกภาษาใช้อุปลักษณ์เพราะตั้งใจให้เกิดความกำกวมเพื่อให้ผู้ฟังตีความไปหลายอย่าง ซึ่งสามารถเลี่ยงความรับผิดชอบจากการตีความได้ และสอดคล้องกับแนวคิดความสุภาพของ Brown, P. & Levinson, S. (1987)

ในความกำกวมเช่นนี้จึงปรากฏการนำอุปลักษณ์มาใช้กล่าวถึงเรื่องเพศ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่สุภาพหากกล่าวถึงอย่างโจ่งแจ้งในที่สาธารณะ เนื่องด้วยขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทยยังคงเป็นด้ากำหนดวิธีชีวิตและมีบทบาทในเรื่องเพศจึงทำให้การวางตัวต่อเพศตรงข้ามเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องให้ความสนใจและแสดงออกอย่างเหมาะสม ดังในรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ เช่น รายการเกมโชว์ประเภทหาคู่เป็นรายการที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับเรื่องเพศ ปัจจุบันรายการเกมโชว์หาคู่ที่ได้รับความนิยมคือ รายการ “The Love Machine วงล้อ ลุ้นรัก” ซึ่งเป็นรายการ dating เกมโชว์ที่ได้รับความนิยมจากประเทศอังกฤษ และบริษัท เซิร์ช เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด ได้ซื้อลิขสิทธิ์มาผลิตในรูปแบบภาษาไทย ดำเนินรายการโดย พีเค-ปิยะวัฒน์ เข็มเพชร และ ต้นหอม-ศุภณัฐลา เทียนไพโรจน์ ออกอากาศทุกวันจันทร์ เวลา 23.30-00.30 น. ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์

ไทยทีวีสีช่อง 3

กติกาการแข่งขันเกม คือ ผู้เล่นชายหรือหญิงซึ่งเป็นแขกรับเชิญจะต้องเลือกคนที่ตัวเองชอบ จากตัวเลือกทั้งหมด 8 คน ผ่านกลไกขนาดยักษ์ที่เรียกว่า “วงล้อ” โดยวงล้อนี้จะหมุนไปเรื่อย ๆ จนกว่าผู้เล่นจะเจอคนที่ถูกใจ ซึ่งตัวเลือกทั้ง 8 คนไม่สามารถพูดได้ สามารถทำได้เพียงแค่ยิ้มและแสดงท่าทางประกอบเท่านั้น ทั้งนี้ ถ้าผู้เล่นตัดสินใจ ไม่เลือกคนในวงล้อนั้นแล้ว ก็สามารถย้อนกลับมาเลือกได้อีก หากไม่มีตัวเลือกใดถูกใจก็ต้องเลือกตัวเลือกในวงล้อสุดท้าย เมื่อผู้เล่นเลือกตัวเลือกที่ถูกใจได้แล้ว พิธีกรก็จะเชิญให้ตัวเลือกนั้นลงมาจากวงล้อเพื่อตอบคำถาม 3 คำถาม เพื่อลุ้นเงินรางวัล คำถามละ 5,000 บาท แต่ละคำถามจะมี 3 ตัวเลือก คำถามที่ 1 เป็นคำถามเดาใจผู้เลือก คำถามที่ 2 เป็นคำถามเดาใจผู้ถูกเลือก และคำถามที่ 3 เป็นคำถามทั่วไปที่ทางรายการเตรียมไว้ให้โดยเฉพาะ หลังจากตอบคำถาม 3 ข้อ พิธีกรจะให้ทั้งคู่ตัดสินใจอีกครั้ง โดยกดปุ่มว่า จะตัดสินใจไปเดทหรือไม่ หากตั้งใจว่าจะไปเดท ทางรายการจัดเตรียมเดทสุดพิเศษในแบบที่ทั้งคู่ต้องการ หากไม่ต้องการไปเดทก็แบ่งเงินรางวัลกันคนละครึ่ง

ผู้วิจัยสังเกตว่า ในช่วงที่ให้แขกรับเชิญและคนที่แขกรับเชิญเลือกมาตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องเพศซึ่งทางรายการเตรียมไว้ให้นั้น ปรากฏข้อมูลที่เป็นถ้อยคำอุปลักษณณ์จำนวนมาก เนื่องจากในบริบทวัฒนธรรมไทยไม่อาจสื่อสารเรื่องเกี่ยวกับเพศได้โดยตรง ในสังคมไทยเป็นสังคมที่ได้ชื่อว่ามีวัฒนธรรมความเข้มงวดในเรื่องเพศมาก โดยเฉพาะผู้หญิง คือ หญิงไทยจะรักกวนลสวงตัว ไม่ชิงสุกก่อนห่าม มีความหวงแหนพรหมจารีเพื่อรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนถึงวันแต่งงาน ผู้หญิงจึงถูกขัดเกลาให้รู้จักระมัดระวังและควบคุมพฤติกรรมทางเพศ ว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอายและต้องสำรวม รวมทั้งให้ความสำคัญอย่างมากในการรักษาความบริสุทธิ์ของหญิงสาว ซึ่งเป็นเรื่องวัดคุณค่าของผู้หญิง (มานพ คณะโต, 2541: 32) และการมีเพศสัมพันธ์ถือว่าเป็นเรื่องผิดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย จึงส่งผลให้การใช้อุปลักษณณ์เป็นเครื่องมือสำคัญทำให้การพูดหรือการแสดงออกเรื่องเพศนั้นสุภาพขึ้น และอุปลักษณณ์ยังเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้ทั้งสองฝ่ายสื่อสารเรื่องเพศกันได้เข้าใจและส่งผลให้รับรู้รสนิยมทางเพศกันได้โดยไม่ต้องพูดอย่างโจ่งแจ้ง

ในสถานการณ์การสื่อสารของรายการนี้ ผู้วิจัยพบว่า นอกจากรูปคำอุปลักษณณ์เหล่านี้จะเป็นกุญแจสำคัญที่ ทำให้ทั้งสองฝ่ายรับรู้รสนิยมทางเพศกันแล้ว ยังเป็นรูปภาษาที่ช่วยสะท้อนโลกทัศน์เรื่องเพศของผู้ใช้ภาษาหรือทำให้เข้าใจระบบความคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศของคนไทยได้ ทั้งยังปูทางให้เห็นการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายที่มีความสลับซับซ้อนผ่านการใช้รูปคำอุปลักษณณ์และลีลาภาษาที่ไม่เป็นทางการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปคำอุปลักษณณ์และมโนอุปลักษณณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศที่ปรากฏในรายการเกมโชว์หาคู่ “The Love Machine วงล้อ ลุ้นรัก”

นทวณวณนกร

รูปคำอุปลักษณณ์ (Metaphorical expression) หมายถึง รูปภาษาที่เป็นความเปรียบแสดงความเหมือนระหว่างสองสิ่ง โดยกล่าวถึงสิ่งหนึ่งด้วยคำหรือข้อความที่อ้างถึงของสิ่งอื่นตามการกำหนดของระบบปริชาน (Cognitive System) (ปิยภรณ์ ออบแพทย์, 2552: 10)

มโนอุปลักษณณ์ (Conceptual metaphor) ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ระบบความคิดที่มีลักษณะ

เป็นอุปลักษณ์ (การพิจารณาสิ่งหนึ่งในรูปของอีกสิ่งหนึ่ง) ซึ่งเกิดจากการเชื่อมโยงประเภททางมโนทัศน์เข้าด้วยกันปรากฏให้เห็นเป็นรูปคำอุปลักษณ์ มโนอุปลักษณ์จะเป็นไปตามการรับรู้การมองโลกของคนในสังคมนั้น ๆ และสะท้อนให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษา (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2549 อ้างถึงใน ปิยภรณ์ อบแพทย, 2552: 10)

การศึกษาอุปลักษณ์ตามแนวภาษาศาสตร์แบ่งได้เป็น 2 แนวคิด ได้แก่

แนวคิดแรก การศึกษาอุปลักษณ์ตามแนวคิดเดิม (Traditional Theory) อธิบายอุปลักษณ์ว่าเป็นการนำความหมายของคำไปใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่อให้เกิดภาพพจน์ รวมทั้งเป็นการขยายความหมายของคำออกไปจากความหมายเดิมซึ่งทำให้เกิดความเปรียบ ข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบของสิ่งที่มีคุณสมบัติเหมือนหรือต่างกัน โดยจะปรากฏคำว่า “เหมือน” “เป็น” “ดัง” “เช่น” “ราวกับ” ฯลฯ อยู่ในโครงสร้างภาษา

Kövecses, Zoltán (2002) กล่าวถึงอุปลักษณ์ตามแนวคิดเดิมว่า สามารถสรุปลักษณะได้ 5 ประการ ได้แก่ 1) อุปลักษณ์เป็นคุณสมบัติของคำ 2) อุปลักษณ์ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางศิลปะและวาทีศิลป์ 3) อุปลักษณ์เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสองสรรพสิ่ง ซึ่งต้องมีลักษณะบางประการร่วมกัน 4) อุปลักษณ์เป็นการใช้คำที่มีลักษณะการคิดไตร่ตรองซึ่งผู้ใช้ต้องมีพรสวรรค์จึงจะสามารถใช้อุปลักษณ์ได้ดี และ 5) อุปลักษณ์เป็นภาพพจน์ (figure of speech) ซึ่งเราใช้เพื่อผลลัพธ์พิเศษและไม่ได้เป็นส่วนจำเป็นในการสื่อสารประจำวันของมนุษย์

แนวคิดที่สอง เป็นการศึกษาอุปลักษณ์ตามแนวทฤษฎีวรรณศาสตร์ปริชาน โดยมองว่าอุปลักษณ์เป็นปรากฏการณ์การมองสิ่งหนึ่งผ่านอีกสิ่งหนึ่งในเชิงเปรียบเทียบที่ไม่ได้ศึกษาเฉพาะความหมายของคำหรือรูปภาษาเท่านั้นแต่เป็นการศึกษาทั้งระบบความคิดและการใช้ภาษาทุกรูปแบบ ไม่จำเป็นต้องมีคำว่า “เหมือน” “เป็น” “ดัง” “เช่น” “ราวกับ” ฯลฯ อยู่ในโครงสร้างทางภาษาเหมือนการศึกษาที่ผ่านมา

Lakoff, G., and Johnson, M. (1980) อธิบายว่า อุปลักษณ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับระบบความคิด ไม่ได้มีรูปแบบเพียงโครงสร้างที่เปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งและไม่ได้มีอยู่เพียงในบทกวีเท่านั้น หากแต่เป็นถ้อยคำที่เราใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับอุปลักษณ์เสนอเปรียบเทียบกับความเข้าใจเดิมไว้ ดังนี้ 1) อุปลักษณ์เป็นคุณสมบัติของมโนทัศน์ไม่ใช่คำ 2) หน้าที่ของอุปลักษณ์คือเพื่อที่จะเข้าใจมโนทัศน์ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ทางศิลปะและสุนทรียภาพ 3) อุปลักษณ์ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความคล้ายคลึงกันเสมอไป 4) อุปลักษณ์เป็นสิ่งที่เราใช้โดยไม่รู้ตัว คนทั่วไปสามารถใช้อุปลักษณ์ได้ ไม่จำกัดเฉพาะคนที่มีพรสวรรค์เท่านั้น และ 5) อุปลักษณ์ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการตกแต่งถ้อยคำเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่อยู่ในระบบความคิดและอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์

ในงานวิจัยนี้จะใช้กรอบแนวคิดที่สองร่วมกับ “อุปลักษณ์” (Metaphor) ที่เป็นการศึกษาตามแนวทฤษฎีวรรณศาสตร์ปริชานของ Lakoff, G., and Johnson, M. (1980) อุปลักษณ์เป็นปรากฏการณ์การมองสิ่งหนึ่งผ่านอีก สิ่งหนึ่งในเชิงเปรียบเทียบที่ไม่ได้ศึกษาเฉพาะความหมายของคำหรือรูปภาษาเท่านั้นแต่เป็นการศึกษาทั้งระบบความคิดและการใช้ภาษาทุกรูปแบบ ไม่จำเป็นต้องมีคำว่า เหมือน เป็น ดัง เช่น ราวกับ ฯลฯ อยู่ในโครงสร้างทางภาษาโดย

การเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างสองสิ่งนั้นทั้งสองสิ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มทางความหมายที่ต่างกัน เรียกสิ่งที่เป็นต้นแบบของการเปรียบเทียบว่า “Source domain” หรือ “Vehicle” และเรียกสิ่งที่ถูกนำมาเปรียบเทียบว่า “Target domain” หรือ “Tenor”

วิธีการวิจัย

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณ์ทั้งแนวเดิมและแนวอรรถศาสตร์ปริชาน (Cognitive Semantics)

2) เก็บข้อมูลจากรายการ “The Love Machine วงล้อ ลุ้นรัก” ที่ออกอากาศจำนวน 72 ตอน ตอนละ 3 คำถาม (ตั้งแต่วันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2558 จนถึงวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2560 สืบค้นย้อนหลังจาก www.youtube.com) รวมทั้งสิ้น 216 คำถาม

3) คัดเลือกรูปคำอุปลักษณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศที่ปรากฏในรายการเกมโชว์หาคู่ “The Love Machine วงล้อ ลุ้นรัก” โดยพิจารณาทั้งรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์ในลักษณะการเปรียบเทียบที่ปรากฏคำเชื่อมและรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์ในรูปคำศัพท์ นำรูปคำอุปลักษณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศที่ปรากฏในรายการเกมโชว์หาคู่ “The Love Machine วงล้อ ลุ้นรัก” มาวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์นิยามอุปลักษณ์ของเลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980)

4) วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำรูปคำอุปลักษณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศที่ได้จากข้อ 3) มาจำแนกเป็นมโนอุปลักษณ์ที่เกี่ยวกับความรักประเภทต่าง ๆ

5) อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา

1. ผู้วิจัยพบข้อมูลการใช้รูปคำอุปลักษณ์ในรายการทุกตอน แต่ไม่ปรากฏในทุกคำถาม โดยพบรูปคำอุปลักษณ์ที่ใช้พูดถึงเรื่องเพศทั้งสิ้น 125 รูปคำ และสามารถจัดกลุ่มรูปคำอุปลักษณ์ที่ใช้พูดถึงเรื่องเพศเป็น 3 กลุ่ม นำเสนอโดยเรียงลำดับจากรูปคำอุปลักษณ์เรื่องเพศที่พบจากมากไปหาน้อยดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงคำร้อยละของรูปคำอุปลักษณ์เรื่องเพศในกลุ่มต่าง ๆ

ที่	อุปลักษณ์	รูปคำ	ร้อยละ
1	รูปคำอุปลักษณ์สื่อถึงพฤติกรรมทางเพศ	71	56.80
2	รูปคำอุปลักษณ์สื่อถึงอวัยวะทางเพศ	51	40.80
3	รูปคำอุปลักษณ์สื่อถึงอุปกรณ์ที่ใช้ขณะมีเพศสัมพันธ์	3	2.40
รวม		125	100

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่า รูปค่าอุปลักษณะเรื่องเพศที่ปรากฏในรายการหาคู่ “The Love Machine วงล้อ คู่รัก” พบมากที่สุด คือ รูปค่าอุปลักษณะสื่อถึงพฤติกรรมทางเพศ เป็นค่าเฉลี่ยรวมทั้งมดร้อยละ 56.80 รองลงมา คือ รูปค่าอุปลักษณะสื่อถึงอวัยวะทางเพศ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 40.80 และน้อยที่สุด คือ รูปค่าอุปลักษณะสื่อถึงอุปกรณ์ที่ใช้ขณะมีเพศสัมพันธ์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 2.40 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

รูปคำอุปลักษณะเรื่องเพศกลุ่มนี้พบเป็นจำนวนมากที่สุดและส่วนใหญ่มักปรากฏร่วมกับรูปคำอุปลักษณะสื่อถึงอวัยวะเพศ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลรูปคำอุปลักษณะสื่อถึงพฤติกรรมทางเพศดังนี้

1.2 รูปคำอุปลักษณะสื่อถึงอวัยวะทางเพศ

แบบเปรียบเทียบ (Source domain)	ลูกบอล ไส้กรอก สาก ขลุ่ย ไอศกรีม ผัก มะระ มะเขือยาว แดงกวา ไข่ น่องชาย น่องสาว เอแคลร์ เสาคี๋ม หอย เห็ด กัลฉ่าย ไม้สนูกเกอร์ ลูกโป่ง งู กุญแจ หมี่ เข็มนาฬิกา ปลา บานาน่าโบ๊ท โรตีสายไหม หมูยอ ดาบ กระบี่ มืด น้ำแข็ง หลอด หม้อ มันฝรั่งแท่งทอดกรอบ ไมโครโฟน หูฟัง ไฟหน้ารถ ข้าวโพด ไฟฉาย ครก รองเท้า ฟุตบอล ลิปสติก ขนมหึง และกล้วยเดี่ยวลุยสวน
สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Target domain)	อวัยวะทางเพศ

1.3 รูปคำอุปลักษณ์สื่อถึงอุปกรณ์ที่ใช้ขณะมีเพศสัมพันธ์

รูปคำอุปลักษณ์เรื่องเพศกลุ่มนี้พบน้อยที่สุด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลรูปคำอุปลักษณ์สื่อถึงอุปกรณ์ที่ใช้ขณะมีเพศสัมพันธ์ ดังนี้

แบบเปรียบเทียบ (Source domain)	ชุดกันฝน ปลอกดาบ และผ้าห่ม
สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Target domain)	อุปกรณ์ที่ใช้ขณะมีเพศสัมพันธ์

2. มโนอุปลักษณ์เรื่องเพศที่ปรากฏในรายการเกมโชว์หาคู่ “The Love Machine วงล้อ คู่รัก” จากการศึกษาข้อมูลรูปคำอุปลักษณ์เรื่องเพศทั้งสิ้น 125 รูปคำ ผู้วิจัยพบว่า รูปคำอุปลักษณ์ข้างต้นสะท้อนให้เห็นมโนอุปลักษณ์เรื่องเพศจำนวน 5 กลุ่ม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าความถี่การปรากฏของมโนอุปลักษณ์เรื่องเพศในกลุ่มต่าง ๆ

ลำดับที่	มโนอุปลักษณ์	ความถี่การปรากฏ	ร้อยละ
1	[เรื่องเพศ คือ อาหาร]	42	33.60
2	[เรื่องเพศ คือ ความสนุกสนาน]	24	19.20
3	[เรื่องเพศ คือ สิ่งที่คุณควบคุมไม่ได้]	23	18.40
4	[เรื่องเพศ คือ การแข่งขัน/กีฬา]	19	15.20
5	[เรื่องเพศ คือ อาวุธ]	17	13.60
รวม		125	100

2.1 มโนอุปลักษณ์ [เรื่องเพศ คือ อาหาร]

อธิบายว่าเรื่องเพศเป็นสิ่งจำเป็นคล้ายปัจจัย 4 เรื่องเพศเป็นอาหารที่มนุษย์ขาดไม่ได้ ร่างกายของเราต้องกินอาหารชนิดใด ชีวิตคนเราก็กินเรื่องเพศไม่ได้ฉันนั้น เรื่องเพศยังมีลักษณะของอาหารที่มีรสชาติหลากหลาย เช่น เค็ม เผ็ด หวาน เรื่องเพศจึงสะท้อนการมีชีวิตที่มีชีวา มีรสชาติไม่จำเจน่าเบื่อหน่าย

ตัวอย่างที่ 1

คำถาม: ถ้าทีมกินเอนแคลร์จะเลือกกินแบบไหนต่อไปนี้

คำตอบ: 1. กินทั้งคำ 2. บีบให้ไส้ทะลักแล้วดูดไส้ 3. แหวกไส้ออกแล้วเลียกินไส้

(เทปที่ 17 : 4 มกราคม 2559/เฟิร์น พัสกร พลบูรณ์และทีม จักรพงษ์ จงสมุทร)

จากตัวอย่างดังกล่าวเป็นรูปคำอุปลักษณ์ที่เปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศกับการกินเอนแคลร์ ซึ่งมีรูปภาพที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างพฤติกรรมทางเพศกับการกินเอนแคลร์ ดังนี้

แบบเปรียบเทียบ (Source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบ (Target domain)
การกินเอนแคลร์	พฤติกรรมทางเพศ
เอนแคลร์	อวัยวะเพศหญิง
ไส้ของเอนแคลร์	น้ำกาม
กินทั้งคำ	
บีบให้ไส้ทะลักแล้วดูดไส้	พฤติกรรมทางเพศโดยใช้ปาก
แหวกไส้ออกแล้วเลียกินไส้	

สิ่งที่ถูกเปรียบ คือ “พฤติกรรมทางเพศ” ในส่วนของพฤติกรรมทางเพศโดยใช้ปาก แบบเปรียบเทียบ คือ “การกินเอนแคลร์” และสิ่งที่เหมือนกันของพฤติกรรมทางเพศกับการกินเอนแคลร์ ก็คือ การกินเอนแคลร์เปรียบเหมือนกับการร่วมเพศทางปาก (oral sex) เอนแคลร์เป็นสัญลักษณ์แทนอวัยวะเพศของผู้หญิง ส่วนไส้ของเอนแคลร์ก็คือ น้ำกามที่หลั่งออกมาจากอวัยวะเพศ การร่วมเพศทางปากเป็นกิจกรรมทางเพศที่ใช้ปาก ดังนั้น การกินเอนแคลร์ก็เหมือนการใช้ปากและลิ้นในการร่วมรัก การกินในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ กินทั้งคำ บีบให้ไส้ทะลักแล้วดูดไส้ แหวกไส้ออกแล้วเลียกินไส้ จึงเป็นวิธีการที่ไปผูกโยงกับภาพการใช้ปากและลิ้นกับอวัยวะเพศ จากตัวอย่างนี้ ทำให้เห็นว่าการใช้ภาษาแบบอุปลักษณ์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศกับการกินเอนแคลร์ทำให้สามารถสื่อสารเรื่องเพศเกี่ยวกับวิธีการร่วมเพศทางปากหรือ oral sex ในพื้นที่สาธารณะได้อย่างสุภาพ ทั้งยังสะท้อนให้เห็นความคิดของผู้ใช้ภาษาว่า มีมุมมองเรื่องเพศเชื่อมโยงสัมพันธ์กับอาหารการกิน

ตัวอย่างที่ 2

คำถาม: ถ้าคุณทั้งคู่ต้องกินตั๋ยม้าหม้อไฟที่เผ็ดร้อน คุณจะมีอาการแบบใด

คำตอบ: 1. ซีดซาด 2. โอ้ววว 3. เก็บอาการ

(ตอนที่ 45 : 25 กรกฎาคม 2559/จับ ปกฉัตร เทียมชัยและเดฟ)

จากตัวอย่างดังกล่าวเป็นรูปคำอุปลักษณ์ที่เปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศกับการกินตั๋ยม้าหม้อไฟ ซึ่งมีรูปภาพที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างพฤติกรรมทางเพศกับการกินตั๋ยม้าหม้อไฟ ดังนี้

แบบเปรียบ (Source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบ (Target domain)
การกินตั๋ยม้าหม้อไฟ	พฤติกรรมทางเพศ
ความเผ็ดร้อน	รสนิยมทางเพศ
เสียงร้องซัดซาด	การแสดงออกขณะมีพฤติกรรมทางเพศ
เสียงร้องโอ้ววว	
การเก็บอาการ	

สิ่งที่ถูกเปรียบ คือ “พฤติกรรมทางเพศ” ในส่วนของการแสดงออกขณะมีพฤติกรรมทางเพศ แบบเปรียบ คือ “การกินตั๋ยม้าหม้อไฟ” และสิ่งที่เหมือนกันของพฤติกรรมทางเพศกับการกินตั๋ยม้าหม้อไฟ ก็คือ อาหารรสจัดคือพฤติกรรมทางเพศที่ไม่น่าเบื่อจำเจ อาหารที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ก็มีรสชาติหลากหลายแบบ รสเหล่านี้ช่วยสร้างความรื่นรมย์มีสีสันให้การกินอาหาร การกินอาหารรสจัดจ้านเหมือนการร่วมเพศที่เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกทางเพศ ดังนั้น ในระหว่างการร่วมเพศทั้งสองฝ่ายจะต้องมีการแสดงอารมณ์ความรู้สึกออกมาเหมือนกับเวลาที่เรากินของที่มีรสชาติเผ็ดร้อนก็ต้องมีการแสดงอาการบางอย่างออกมาเพื่อเป็นการระบายความเผ็ดร้อนนั้น การแสดงอาการเวลากินของเผ็ดร้อนกับการแสดงออกขณะมีพฤติกรรมทางเพศจึงมีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เมื่อกินของเผ็ดร้อน บางรายอาจจะแสดงอาการออกมาชัดเจน เช่น พุดหรือแสดงอาการเผ็ดร้อนที่เรียกว่า “ซัดซาด” เหมือนกับเวลาร่วมเพศ บางคนอาจจะแสดงออกถึงอารมณ์ทางเพศที่ชัดเจนรุนแรง หรือบางรายอาจจะชอบกินอาหารรสเผ็ดร้อนอยู่แล้ว จึงสามารถทนได้หรือเก็บอาการได้ เช่นเดียวกับในระหว่างมีพฤติกรรมทางเพศ บางรายอาจจะไม่แสดงอาการหรือเก็บอาการแม้จะมีความรู้สึกทางเพศก็เป็นไปได้ การแสดงออกทางเพศนี้อาจเป็น การใช้เสียงหรือการใช้ท่าทางประกอบก็ได้ จากตัวอย่างนี้ ทำให้เห็นว่า การใช้ภาษาแบบอุปลักษณ์เพื่อเปรียบเทียบการกระทำระหว่างมีเพศสัมพันธ์กับอาการเมื่อกินของเผ็ดร้อนทำให้สามารถสื่อสารเรื่องเพศเกี่ยวกับการแสดงอารมณ์ทางเพศขณะร่วมเพศในพื้นที่สาธารณะได้อิสระขึ้น ทั้งยังสะท้อนให้เห็นความคิดของผู้ใช้ภาษาว่า มีมุมมองเรื่องเพศเชื่อมโยงสัมพันธ์กับเรื่องอาหารการกิน

2.2 มโนอุปลักษณ์ [เรื่องเพศ คือ ความสนุกสนาน]

อธิบายว่าเรื่องเพศเป็นกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานให้กับชีวิต เรื่องเพศเป็นเรื่องที่น่าตื่นเต้นเร้าใจ สร้างสีสันความแปลกใหม่ เรื่องเพศช่วยให้ผ่อนคลาย เรื่องเพศเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความบันเทิงใจ

ตัวอย่างที่ 3

คำถาม: หากคุณซานต้องร้องเพลง คุณแบ่งคิดว่าคุณซานจะมีวิธีการจับไมค์แบบใด

คำตอบ: 1. จับหัวไมค์ 2. จับกลางไมค์ 3. จับสองมือ

(เพปที่ 56 : 20 กุมภาพันธ์ 2560/ซาน นิภาภรณ์และแบงค์)

จากตัวอย่างดังกล่าวเป็นรูปคำอุปลักษณ์ที่เปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศกับการร้องเพลง ซึ่งมีรูปภาพที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างพฤติกรรมทางเพศกับการร้องเพลง ดังนี้

แบบเปรียบ (Source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบ (Target domain)
การร้องเพลง	พฤติกรรมทางเพศ
ไมโครโฟน	อวัยวะเพศชาย
การจับตรงหัวไมโครโฟน	
การจับตรงกลางไมโครโฟน	การสัมผัสอวัยวะเพศขณะมีพฤติกรรมทางเพศ
การจับไมโครโฟนสองมือ	

สิ่งที่ถูกเปรียบ คือ “พฤติกรรมทางเพศ” แบบเปรียบ คือ “การร้องเพลง” และสิ่งที่เหมือนกันของพฤติกรรมทางเพศกับการร้องเพลงก็คือ ความสนุกสนานเมื่อได้ร้องเพลงเป็นกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานบันเทิงใจเช่นเดียวกับเรื่องเพศ บทเพลงเป็นตัวแทนการบอกเล่าเรื่องราวชีวิตของมนุษย์มาหลายยุคสมัย บทเพลงช่วยให้มนุษย์ผ่อนคลายรื่นรมย์ นอกจากนี้เมื่อกล่าวถึงอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการร้องเพลงก็ต้องพูดถึง ไมโครโฟน ซึ่งลักษณะทางกายภาพที่เป็นแท่งและมีส่วนต่าง ๆ แยกให้เห็นอย่างชัดเจน เปรียบเทียบได้กับลักษณะทางกายภาพของอวัยวะเพศชาย นอกจากนี้ อาจเป็นไปได้ว่า หากไมโครโฟนเป็นเครื่องขยายเสียงก็เปรียบเหมือนอวัยวะเพศชายที่ทำให้เกิดการกระตุ้นความรู้สึกทางเพศของผู้หญิงจนเกิดการแสดงออกอารมณ์ทางเพศในการใช้เสียงหรือท่าทาง ทั้งนี้ ยังมีการใช้ภาษารัยนหรือศัพท์สแลงกล่าวถึงการที่ผู้หญิงมีการร่วมเพศทางปาก (oral sex) ว่า “ร้องคราโอเกะ” ซึ่งมีความสัมพันธ์กับเครื่องมือในการร้องเพลงนั่นคือ ไมโครโฟน จากตัวอย่างนี้ ทำให้เห็นว่า การใช้ภาษาแบบอุปลักษณ์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศกับการร้องเพลงทำให้สามารถสื่อสารเรื่องเพศในพื้นที่สาธารณะได้อย่างอิสระขึ้น ทั้งยังสะท้อนให้เห็นความคิดของผู้ใช้ภาษาว่า มิมองเรื่องเพศเชื่อมโยงสัมพันธ์กับความสนุกสนาน

ตัวอย่างที่ 4

คำถาม: คุณพื๊ยฟ้าวคิดว่า คุณมาวินจะมีวิธีการสอนคุณเล่นอูกูเลเล่แบบใด

คำตอบ: 1. นั่งหันหน้าเข้าหากัน 2. โอบจากด้านหลัง 3. นั่งตักกัน

(เทปที่ 61 : 27 มีนาคม 2560/พื๊ยฟ้าวเลือกมาวิน)

จากตัวอย่างดังกล่าวเป็นรูปคำอุปลักษณ์ที่เปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศกับการเล่นดนตรี ซึ่งมีรูปภาพที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างพฤติกรรมทางเพศกับการเล่นดนตรี ดังนี้

แบบเปรียบเทียบ (Source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Target domain)
การเล่นดนตรี (อูกูเลเล่)	พฤติกรรมทางเพศ
ทำนั่งหันหน้าเข้าหากัน	
ทำโอบจากด้านหลัง	ท่าทางขณะมีพฤติกรรมทางเพศ
ทำนั่งตักกัน	

สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ คือ “พฤติกรรมทางเพศ” แบบเปรียบเทียบ คือ “การเล่นดนตรี” ในตัวอย่างคือ อูกูเลเล่ และสิ่งที่เหมือนกันของพฤติกรรมทางเพศกับการเล่นดนตรีก็คือ ความสนุกสนานบันเทิง และผ่อนคลายเมื่อได้เล่นดนตรี มีลักษณะคล้ายกับการร้องเพลงเป็นกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานบันเทิงใจเช่นเดียวกับเรื่องเพศ เสียงดนตรีช่วยให้ทั้งผู้บรรเลงและผู้ฟังผ่อนคลายลดความตึงเครียดได้ จากตัวอย่างจะเห็นว่า การเล่นดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศไม่ใช่การเล่นดนตรีเพียงลำพัง แต่เป็นลักษณะการสอนให้อีกฝ่ายหนึ่งเล่นดนตรีได้ ด้วยลักษณะเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่า การเล่นดนตรีต้องทำร่วมกันเหมือนกับการร่วมเพศก็ต้องประกอบด้วยสองฝ่ายขึ้นไป เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมนี้ ดังนั้น นอกจากประเด็นการมีส่วนร่วมแล้ว พฤติกรรมทางเพศยังมีลักษณะที่เหมือนกับการเล่นดนตรีอีกส่วนหนึ่งคือ ท่าทางประกอบ จากตัวอย่างท่าทางในการสอนเล่นอูกูเลเล่มีหลายท่า ได้แก่ ทำนั่งหันหน้าเข้าหากัน ทำโอบจากด้านหลังหรือทำนั่งตักกัน ท่าเหล่านี้สัมพันธ์กับท่าทางขณะมีพฤติกรรมทางเพศ กล่าวคือ ในขณะที่มีพฤติกรรมทางเพศซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของทั้งสองฝ่าย ทั้งสองฝ่ายต่างต้องประสานสัมพันธ์กันด้วยท่วงท่าต่าง ๆ ซึ่งท่วงท่าในที่นี้ใช้ขณะมีพฤติกรรมทางเพศนั้นก็หลากหลายเหมือนท่าทางในการสอนเล่นอูกูเลเล่ ด้วยความเหมือนกันของท่วงท่าของทั้งการสอนเล่นดนตรีและท่วงท่าที่ใช้ขณะมีพฤติกรรมทางเพศจึงทำให้ผู้ใช้ภาษาเชื่อมโยงภาพจากลักษณะของทั้งสองกลุ่มความหมายนี้เข้าด้วยกัน ทำให้เห็นการมองแบบเปรียบเทียบของทั้งสองกลุ่มความหมายเพื่อนำไปสู่การทำความเข้าใจเรื่องเพศที่เกี่ยวกับความสนุกสนานได้อย่างชัดเจน

2.3 มโนอุปลักษณ์ [เรื่องเพศ คือ สิ่งที่คุณควบคุมไม่ได้]

อธิบายว่าเรื่องเพศมีลักษณะที่อยู่เหนือการควบคุม แม้ว่าอารมณ์ทางเพศจะเป็นเรื่องธรรมชาติที่เกิดขึ้นในมนุษย์ทุกคนและจะอยู่คู่กับมนุษย์ตลอดไป แต่เมื่อเกิดเพศสัมพันธ์ขึ้นเป็น

ภาวะที่ไม่สามารถกำหนดหรือจัดการด้วยตัวเองได้ (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2559: 25) เรื่องเพศมีนัยของการตกอยู่ใต้อำนาจของอีกฝ่ายหนึ่งและต้องกระทำตามความต้องการของผู้อื่น นอกจากนี้ เรื่องเพศอาจก่อให้เกิดความเสียหายที่ต้องได้รับการรักษาเยียวยาแก้ไขให้กลับมาอยู่ในภาวะปกติ

ตัวอย่างที่ 5

คำถาม: ถ้าน้องชายคุณแฉ็คเอาเจียนใส่คุณ คุณจะอย่างไรให้คุณแฉ็คประทับใจ

คำตอบ: 1. จับหัวน้องชายคุณแฉ็คแล้วบอกไม่เป็นไร

2. ปลอ่ยให้อาเจียนจนเสร็จ

3. ลงโทษด้วยการจับน้องชาย

(เทปที่ 15 : 14 ธันวาคม 2558/แฉ็ค เมธัสและไอซ์ นิศรา รามนันท์)

จากตัวอย่างดังกล่าวเป็นรูปคำอุปลักษณ์ที่เปรียบเทียบเรื่องเพศกับความเจ็บป่วย ซึ่งมีรูปภาพที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างเรื่องเพศกับความเจ็บป่วย ดังนี้

แบบเปรียบเทียบ (Source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Target domain)
ความเจ็บป่วย (อาเจียน)	เรื่องเพศ
น้องชาย	อวัยวะเพศชาย
การรักษาอาการเจ็บป่วย	
- จับหัวน้องชายคุณแฉ็คแล้วบอกไม่เป็นไร	พฤติกรรมทางเพศ
- ปลอ่ยให้อาเจียนจนเสร็จ	
- ลงโทษด้วยการจับน้องชาย	

สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ คือ “เรื่องเพศ” แบบเปรียบเทียบ คือ “ความเจ็บป่วย” ในตัวอย่างคือ อาการอาเจียนและสิ่งที่เหมือนกันของเรื่องเพศกับความเจ็บป่วยก็คือ ไม่สามารถจัดการควบคุมได้และต้องได้รับการรักษาเยียวยาแก้ไขความเจ็บป่วยเป็นเรื่องธรรมชาติที่เกิดขึ้น เราไม่สามารถควบคุมหรือห้ามไม่ให้เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ ในตัวอย่างยังพูดถึงวิธีการเยียวยารักษาความเจ็บป่วยสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การปลอบโยน การปลอ่ยให้อาเจียนออกมา เป็นต้น วิธีการเยียวยารักษาเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีพฤติกรรมทางเพศ ในส่วนของการจัดการน้องชายจะแทนอวัยวะเพศชาย น้องชายอาเจียน คือ อวัยวะเพศชายมีการหลั่งน้ำอสุจิ ผู้ใช้ภาษาจะเชื่อมโยงการจัดการเยียวยาความเจ็บป่วยในกรณีการอาเจียนนี้เข้ากับพฤติกรรมทางเพศในการจัดการกับการหลั่งของน้ำอสุจิ ด้วยความเชื่อมโยงนี้ทำให้เห็นการมองแบบเปรียบเทียบของทั้งสองกลุ่มความหมายเพื่อนำไปสู่การทำความเข้าใจเรื่องเพศที่เกี่ยวกับความเจ็บป่วยได้อย่างชัดเจนและทำให้สามารถสื่อสารเรื่องเพศในพื้นที่สาธารณะได้อย่างอิสระขึ้น

ตัวอย่างที่ 6

คำถาม: ถ้าก๊อกน้ำบ้านคุณกำลังจะแตก คุณจะอย่างไร

คำตอบ: 1. เอามือบีบไว้ 2. หาคคนมาช่วย 3. ปลอยให้ท่อแตกเลย

(เทปที่ 24 : 22 กุมภาพันธ์ 2559/แพ่ง ภิชาภักษ์ มหาวิทยาลัยกุลและ Bill Biguite Buyanihishig)

จากตัวอย่างดังกล่าวเป็นรูปคำอุปลักษณ์ที่เปรียบเทียบเรื่องเพศกับท่อน้ำแตกซึ่งมี
รูปภาษาที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างเรื่องเพศกับท่อน้ำแตก ดังนี้

แบบเปรียบ (Source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบ (Target domain)
ท่อน้ำแตก	เรื่องเพศ
ท่อน้ำ/ก๊อกน้ำ	อวัยวะเพศชาย
น้ำ	น้ำอสุจิ
วิธีการแก้ไขปัญหาท่อน้ำแตก	
- เอามือบีบไว้	พฤติกรรมทางเพศ
- หาคคนมาช่วย	
- ปลอยให้ท่อแตกเลย	

สิ่งที่ถูกเปรียบ คือ “เรื่องเพศ” แบบเปรียบ คือ “ท่อน้ำแตก” และสิ่งที่เหมือนกันของ
เรื่องเพศกับท่อน้ำแตกก็คือ ไม่สามารถจัดการควบคุมได้และต้องได้รับการแก้ไขให้กลับสู่ภาวะปกติ
ในกรณีของปัญหาท่อน้ำแตกก็เช่นกัน เมื่อเกิดแล้วก็ต้องได้รับการแก้ไขให้กลับมาเป็นปกติ
เช่นเดียวกับเรื่องเพศ เป็นเรื่องที่ควบคุมไม่ได้ในส่วนที่เป็นพฤติกรรมทางเพศเมื่อถึงจุดสุดยอดมีการ
หลั่งน้ำอสุจิเป็นภาวะที่ไม่อาจควบคุม แต่ผู้ร่วมสถานการณ์จะต้องแก้ไขสถานการณ์ด้วยวิธีการ
ต่าง ๆ เพื่อทำให้เกิดภาวะปกติเรียบร้อย ในตัวอย่างพบวิธีการจัดการกับภาวะที่ควบคุมไม่ได้
หลายวิธี เช่น ใช้มือบีบเอาไว้ เรียกให้มีคนมาช่วยจัดการแก้ไข หรือทางออกสุดท้ายคือ ปลอยให้
ท่อน้ำแตกไปแล้วหาท่อใหม่มาเปลี่ยน ด้วยความเหมือนกันของการควบคุมไม่ได้และวิธีการจัดการ
แก้ไขให้กลับสู่ภาวะปกติทั้งของพฤติกรรมทางเพศและวิธีการแก้ปัญหาท่อน้ำแตกจึงทำให้ผู้ใช้
ภาษาเชื่อมโยงภาพจากลักษณะของทั้งสองกลุ่มความหมายนี้เข้าด้วยกัน ทำให้เห็นการมองแบบ
เปรียบเทียบของทั้งสองกลุ่มความหมายเพื่อนำไปสู่การทำความเข้าใจเรื่องเพศที่เกี่ยวกับสิ่งที่
ไม่สามารถควบคุมได้อย่างชัดเจน

2.4 มโนอุปลักษณ์ [เรื่องเพศ คือ การแข่งขัน/กีฬา]

อธิบายว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ต้องมีการวางแผน เรื่องเพศเป็นกิจกรรมที่ต้องทำกันหลาย
คน เรื่องเพศเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้แรงใช้กำลัง และต้องอาศัยการร่วมมือกันเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ
เรื่องเพศต้องประกอบไปด้วยกิริยาท่าทาง

ตัวอย่างที่ 7

คำถาม: ถ้าคุณแทงสนุกเกอร์ คุณจะเลือกแทงแบบใดต่อไปนี้

คำตอบ: 1. แทงเกมเดียวแล้วเลิก 2. แทงตามอารมณ์ 3. แทงทั้งคืน

(เทปที่ 23 : 15 กุมภาพันธ์ 2559/ชั้น ประชากร ปิยะสกุลแก้วและเปี้ยฟาง)

จากตัวอย่างดังกล่าวเป็นรูปคำอุปลักษณ์ที่เปรียบเทียบเรื่องเพศกับกีฬาสนุกเกอร์ ซึ่งมีรูปภาพที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างเรื่องเพศกับกีฬาสนุกเกอร์ ดังนี้

แบบเปรียบเทียบ (Source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Target domain)
กีฬาสนุกเกอร์	เรื่องเพศ
ไม้สนุกเกอร์	อวัยวะเพศชาย
ลูกสนุกเกอร์	อวัยวะเพศหญิง
วิธีการแทงลูกสนุกเกอร์	พฤติกรรมทางเพศ
- แทงเกมเดียวแล้วเลิก	
- แทงตามอารมณ์	
- แทงทั้งคืน	

สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ คือ “เรื่องเพศ” แบบเปรียบเทียบ คือ “กีฬาสนุกเกอร์” และสิ่งที่เหมือนกันของเรื่องเพศกับกีฬาสนุกเกอร์ก็คือ เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้แรงใช้กำลัง ต้องใช้อุปกรณ์ในการเล่น และต้องมีท่วงท่าประกอบ กีฬาสนุกเกอร์เป็นกีฬาประเภทหนึ่งที่ต้องวางแผนในการเล่น ในขณะที่ผู้เล่นต้องใช้สติในการวางแผนและใช้แรงกำลัง กีฬาสนุกเกอร์เหมือนเรื่องเพศ เวลาเล่นต้องใช้อุปกรณ์ ได้แก่ ไม้สนุกเกอร์และลูกสนุกเกอร์ อุปกรณ์ทั้งสองอย่างเปรียบเป็นอวัยวะเพศชายและอวัยวะเพศหญิงตามลำดับ ด้วยลักษณะทางกายภาพจึงทำให้เกิดการเชื่อมโยงความหมายในส่วนของท่วงท่าและแรงกำลังการเล่นสนุกเกอร์ จากตัวอย่างใช้คำว่า “แทง” เพื่อทำให้เกิดภาพชัดเจนที่มีนัยของการใช้แรงเพื่อเอาของแหลมทิ่มหรือปักเข้าไปเพื่อเชื่อมโยงความหมายเข้ากับท่าทางเมื่อมีพฤติกรรมทางเพศ จึงทำให้ผู้ใช้ภาษาเชื่อมโยงภาพจากลักษณะของทั้งสองกลุ่มความหมายนี้เข้าด้วยกัน ทำให้เห็นการมองแบบเปรียบเทียบของทั้งสองกลุ่มความหมายเพื่อนำไปสู่การทำความเข้าใจเรื่องเพศผ่านโลกทัศน์ของการแข่งขันหรือกีฬาได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 8

คำถาม: ถ้าคุณเป็นโค้ชฟุตบอลนั้สำคัญ คุณจะวางแผนให้ลูกทีมคุณเล่นอย่างไร

คำตอบ: 1. รุกอย่างเดียว 2. ตั้งรับรอสวนกลับ 3. ผลัดกันรุกผลัดกันรับ

(เทปที่ 23 : 15 กุมภาพันธ์ 2559/ชั้น ประชากร ปิยะสกุลแก้วและเปี้ยฟาง)

จากตัวอย่างดังกล่าวเป็นรูปคำอุปลักษณ์ที่เปรียบเทียบเรื่องเพศกับกีฬาฟุตบอล ซึ่งมีรูปภาพที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างเรื่องเพศกับกีฬาฟุตบอล ดังนี้

แบบเปรียบ (Source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบ (Target domain)
กีฬาฟุตบอล	เรื่องเพศ
โค้ชฟุตบอล	ผู้ชาย
ลูกทีม	ผู้หญิง
การวางแผนในการเล่นกีฬาฟุตบอล	
- รุกอย่างเดียว - ตั้งรับรอสวนกลับ - ผลัดกันรุกผลัดกันรับ	พฤติกรรมทางเพศ

สิ่งที่ถูกเปรียบ คือ “เรื่องเพศ” แบบเปรียบ คือ “กีฬาฟุตบอล” และสิ่งที่เหมือนกันของเรื่องเพศกับกีฬาฟุตบอลก็คือ เป็นเรื่องที่ต้องมีการวางแผนและต้องทำกันหลายคน อาศัยการร่วมมือกันเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ รวมทั้งต้องใช้แรงใช้กำลัง กีฬาฟุตบอลเป็นกีฬาประเภททีมที่มีจำนวนผู้เล่นหลายคน แบ่งเป็น 2 ทีมเพื่อแข่งขันชิงประตู ฝ่ายไหนชิงประตูได้มากกว่าในเวลาแข่งขัน ก็จะเป็นผู้ชนะในเกมนี้ ลักษณะนี้เหมือนกับเรื่องเพศที่เป็นกิจกรรมที่แบ่งเป็น 2 ฝ่ายต้องช่วยกันทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดความสำเร็จในเรื่องเพศ ในประเด็นของการวางแผน ต้องประกอบไปด้วยฝ่ายโค้ชที่ทำหน้าที่ในการกำหนดแผนการเล่นของทีม เปรียบเป็นผู้ชายที่มีอำนาจในการชี้นำพฤติกรรมทางเพศ ส่วนลูกทีมซึ่งเปรียบกับผู้หญิง จะเป็นฝ่ายเล่นไปตามเกมที่วางแผนเอาไว้ สะท้อนให้เห็นนัยของความเป็นชายที่มีอำนาจเหนือกว่าหญิง ในประเด็นของการวางแผนในการเล่นกีฬาฟุตบอลมีแผนหลายรูปแบบ ได้แก่ รุกอย่างเดียว ตั้งรับรอสวนกลับ และผลัดกันรุกผลัดกันรับ แผนการเล่นเหล่านี้เปรียบได้กับพฤติกรรมทางเพศที่ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงจะต้องเล่นไปตามบทบาทของตน เมื่อมีพฤติกรรมทางเพศทั้งสองฝ่ายจะต้องใช้แรงกายร่วมมือกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการร่วมเพศ ซึ่งรูปแบบขณะมีพฤติกรรมทางเพศก็จะเหมือนกับแผนการเล่นฟุตบอล กล่าวคือ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจจะทำหน้าที่รุกอย่างเดียว แต่ละฝ่ายอาจทำหน้าที่ตั้งรับเพื่อรอสวนกลับ หรือต่างฝ่ายต่างผลัดกันรุกผลัดกันรับ ด้วยความเหมือนกันข้างต้นระหว่างเรื่องเพศกับกีฬาฟุตบอลจึงทำให้ผู้ใช้ภาษาเชื่อมโยงภาพจากลักษณะของทั้งสองกลุ่มความหมายนี้เข้าด้วยกัน ทำให้เห็นการมองแบบเปรียบเทียบของทั้งสองกลุ่มความหมายเพื่อนำไปสู่การทำทำความเข้าใจเรื่องเพศผ่านโลกทัศน์ของการแข่งขันหรือกีฬาได้อย่างชัดเจน

2.5 มโนอุปลักษณ์ [เรื่องเพศ คือ อาวุธ]

จากข้อมูลพบว่า เป็นการอธิบายในรูปแบบเฉพาะอวัยวะเพศชาย อธิบายว่าอวัยวะเพศชายเป็นเหมือนเครื่องมือแสดงอำนาจที่ใช้สยบทุกสิ่งทุกอย่าง มีลักษณะของการใช้อำนาจในการทำร้ายหรือเป็นเครื่องมือในการควบคุมฝ่ายหญิงให้ทำตามความต้องการ

ตัวอย่างที่ 9

คำถาม: คุณว่าคิดว่า คุณนิยมชอบดาบแบบใด

คำตอบ: 1. ดาบซามูไร 2. กระบี่ 3. มีดหมอ

(ตอนที่ 47 : 22 สิงหาคม 2559/นิยม คะนิงพิมพ์และว่าว)

จากตัวอย่างดังกล่าวเป็นรูปคำอุปลักษณ์ที่เปรียบเทียบเรื่องเพศกับอาวุธซึ่งมีรูปภาพที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างเรื่องเพศกับอาวุธ ดังนี้

แบบเปรียบเทียบ (Source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Target domain)
อาวุธ	เรื่องเพศ
ดาบซามูไร	
กระบี่	อวัยวะเพศชาย
มีดหมอ	

สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ คือ “เรื่องเพศ” ในส่วนที่เป็นอวัยวะเพศชาย แบบเปรียบเทียบ คือ “อาวุธ” และสิ่งที่เหมือนกันของอวัยวะเพศกับอาวุธก็คือ อานุภาพการทำลาย ความยาวและลักษณะรูปทรง อาวุธเป็นเหมือนเครื่องมือประจำตัวที่ใช้ป้องกันตัวหรือทำลายคู่ต่อสู้ เปรียบเหมือนอวัยวะเพศของผู้ชายที่เป็นของคู่กายเพื่อแสดงออกถึงความเป็นชายแสบไปด้อยอำนาจและความเหนือกว่า อีกทั้งลักษณะทางกายภาพของอาวุธในกลุ่มของดาบ กระบี่ และมีดที่มีความยาว ความแหลมคม และมีส่วนปลายที่งอนขึ้น ทำให้ผู้ใช้ภาษาผูกโยงกับลักษณะทางกายภาพของอวัยวะเพศของผู้ชายได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ ดาบเป็นอาวุธชนิดหนึ่ง ใช้ฟันหรือแทง ทำด้วยเหล็ก ลักษณะแบนยาวและแคบ สันแอ่นปลายงอนเล็กน้อย มีคมข้างเดียว โคนใบดาบมีก้านสอดติดกับด้าม กระบี่เป็นอาวุธชนิดหนึ่ง ใบแบนยาว ปลายแหลม มีคมข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง ด้ามสั้น ที่ด้ามถืออาจมีโกร่งหรือไม่มีก็ได้ มีฝัก มีดเป็นเครื่องมือสำหรับฟัน ฝ่า จัก เหลา เป็นต้น ใบมีดมีลักษณะเป็นแผ่น รูปยาวรี มีคมด้านหนึ่ง มีสันอยู่อีกด้านหนึ่ง หรือมีคมทั้ง 2 ด้านเปรียบเทียบอวัยวะเพศชายที่เป็นเครื่องแสดงอำนาจของความเป็นชาย ด้วยความเหมือนกันข้างต้นระหว่างอวัยวะเพศชายกับอาวุธจึงทำให้ผู้ใช้ภาษาเชื่อมโยงภาพจากลักษณะของทั้งสองกลุ่มความหมายนี้เข้าด้วยกัน ทำให้เห็นการมองแบบเปรียบเทียบของทั้งสองกลุ่มความหมายเพื่อนำไปสู่การทำความเข้าใจเรื่องเพศผ่านโลกทัศน์ของสิ่งที่เป็อาวุธได้อย่างชัดเจน

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

รูปคำอุปลักษณ์เรื่องเพศที่ปรากฏในรายการเกมโชว์หาคู่ “The Love Machine วงล้อ ลุ้นรัก” ทั้งสิ้น 125 รูปคำ สามารถจัดกลุ่มอุปลักษณ์เรื่องเพศได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) อุปลักษณ์สื่อถึงการกระทำระหว่างมีเพศสัมพันธ์ 2) อุปลักษณ์สื่อถึงอวัยวะทางเพศ และ 3) อุปลักษณ์สื่อถึงอุปกรณ์ที่ใช้ขณะมีเพศสัมพันธ์ และสามารถจัดกลุ่มมโนอุปลักษณ์เรื่องเพศที่ปรากฏในรายการ

เกมโซว์หาคู่ “The Love Machine วงล้อ ลุ้นรัก” เป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) เรื่องเพศ คือ อาหาร 2) เรื่องเพศ คือ ความสนุกสนาน 3) เรื่องเพศ คือ สิ่งที่คุณควบคุมไม่ได้ 4) เรื่องเพศ คือ การแข่งขัน/กีฬา และ 5) เรื่องเพศ คือ อาวุธ

อุปลักษณีสื่อถึงการกระทำระหว่างมีเพศสัมพันธ์เป็นข้อมูลที่พบมากที่สุด ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ข้อมูลที่มากนั้นสัมพันธ์กับจุดประสงค์ของรายการหาคู่ “The Love Machine วงล้อ ลุ้นรัก” อย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ จุดมุ่งหมายสำคัญของรายการนี้ คือ ต้องการให้ผู้เล่นทั้งสองฝ่ายได้เข้าใจถึงรสนิยมทางเพศซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง จึงต้องออกแบบคำถามและตัวเลือกให้มีลักษณะที่สื่อเชื่อมโยงไปยังส่วนที่เป็นการกระทำระหว่างมีเพศสัมพันธ์โดยสิ่งที่จะพูดถึงอย่างตรงไปตรงมาเนื่องจากขัดต่อธรรมเนียมและขนบของสังคม

ในส่วนของอุปลักษณีสื่อถึงการกระทำระหว่างมีเพศสัมพันธ์มักปรากฏร่วมกับอุปลักษณีสื่อถึงอวัยวะทางเพศ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เมื่อต้องกล่าวถึงการกระทำระหว่างมีเพศสัมพันธ์ก็เลยไม่ได้ที่จะต้องกล่าวถึงอวัยวะเพศหรืออวัยวะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เป็นสองสิ่งที่ต้องเกิดคู่กันไป ทั้งนี้ เป็นที่สังเกตว่า อุปลักษณีสื่อถึงอุปกรณ์ที่ใช้ขณะมีเพศสัมพันธ์มักปรากฏเดี่ยว ไม่อิงกับอุปลักษณในกลุ่มอื่น อาจเป็นไปได้ว่า ในโลกทัศน์ของการมีเพศสัมพันธ์ อุปกรณ์ที่ใช้ขณะมีเพศสัมพันธ์ เช่น ถุงยางอนามัย อาจไม่ใช่สิ่งจำเป็นพื้นฐานในการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งสะท้อนถึงค่านิยมของการมีเพศสัมพันธ์และปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการตั้งคร่ำไม่พึงประสงค์และการระบอบของโรคติดต่อทางเพศหรือถุงยางอนามัยอาจทำให้อรรถรสในการร่วมเพศลดลง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับอุปลักษณีสื่อถึงการกระทำระหว่างมีเพศสัมพันธ์ว่ามีข้อมูลที่หลากหลายและสามารถแยกกลุ่มความหมายย่อย ๆ ซึ่งสื่อถึงกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะมีเพศสัมพันธ์ เช่น ทำในการร่วมเพศ การพูดหรือเปล่งเสียงขณะร่วมเพศ จังหวะในการร่วมเพศ วิธีการเสริมในการร่วมเพศ ระยะเวลาในการร่วมเพศ เป็นต้น สะท้อนให้เห็นชัดว่า การกระทำในระหว่างมีเพศสัมพันธ์มีความซับซ้อนและประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ หลายส่วนที่สามารถอธิบายแยกประเด็นเพิ่มเติมได้

อุปลักษณีสื่อเรื่องเพศทั้ง 3 กลุ่มนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของบงกชกร ทองสุก (2558) ที่ศึกษาอุปลักษณเชิงมโนทัศน์ในคำศัพท์เรื่องเพศจาก พจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1 เป็นการใช้อุปลักษณเพื่อสื่อสารเรื่องทางเพศ การเปรียบเทียบเรื่องเพศกับแบบเปรียบเทียบต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์เรื่องเพศที่เชื่อมโยงกับสังคมวัฒนธรรมไทย เช่น อำนาจกับเพศ ผู้ชายเป็นใหญ่ เรื่องเพศกับอาหารการกิน เรื่องเพศกับกีฬาหรือการแข่งขัน ประเด็นต่าง ๆ รวมทั้งการเลียดด้วยการใช้อุปลักษณเหล่านี้เป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นว่า มโนทัศน์เรื่องเพศกับความเป็นสังคมวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ คนไทยจะมีทัศนะที่เปิดกว้างต่อการเชื่อมโยงกิจกรรมหรือสิ่งรอบตัวมาใช้เปรียบการร่วมเพศ โดยนัยนี้อาจมองได้ว่า ขนบทางสังคมที่เคร่งครัดหรือปิดกั้นเรื่องเพศมากเท่าไร การกล่าวถึงเรื่องเพศก็จะใช้อุปลักษณที่หลากหลายเพิ่มขึ้นมากขึ้นเท่านั้น

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของบทบาททางเพศของเพศหญิงกับเพศชายที่สังคมต้องการในสองแง่ ได้แก่ ด้านชีวภาพและด้านสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของตุลยา จิตตะยโสธร (2551) ที่ศึกษาบทบาททางเพศในทัศนะของนักจิตวิทยา กล่าวคือ

ในด้านชีวภาพแสดงความแตกต่างระหว่างชายกับหญิงที่เห็นได้ชัดเจนคือ ร่างกาย เช่น อวัยวะเพศ โครงสร้างของร่างกาย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับอุปลักษณ์สื่อถึงอวัยวะทางเพศ ในขณะที่ ด้านสภาพแวดล้อมนั้นแสดงความแตกต่างในลักษณะของการกระทำซึ่งสอดคล้องกับอุปลักษณ์สื่อถึงกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะมีเพศสัมพันธ์

ผลการวิจัยข้างต้นสะท้อนให้เห็นมโนอุปลักษณ์เรื่องเพศที่น่าสนใจและเห็นภาพรวมของมุมมองเรื่องเพศในบริบทของรายการเกมโชว์หาคู่ อย่างไรก็ตาม หากเพิ่มขอบเขตของข้อมูลอาจจะทำให้ได้ผลการศึกษาที่เป็นตัวแทนมุมมองเรื่องเพศในสังคมวัฒนธรรมได้ทั้งหมด มโนอุปลักษณ์เรื่องเพศทั้ง 5 กลุ่มล้วนเป็นสิ่งใกล้ตัว มนุษย์มีประสบการณ์ตรงมาเปรียบเทียบกับเรื่องเพศสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีมโนอุปลักษณ์ตามแนวภาษาศาสตร์ปริชานและสอดคล้องกับสังคมวัฒนธรรมไทย กล่าวคือ เรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้าม ผู้ใช้ภาษาจึงเลี่ยงการพูดโดยตรงไปใช้อุปลักษณ์ทำให้เกิดการเชื่อมโยงความหมายของสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเข้ากับเรื่องเพศ เราจึงสามารถทำความเข้าใจเรื่องเพศผ่านสิ่งที่เข้าใจได้ง่ายและเป็นประสบการณ์ที่ทุกคนต่างต้องพบเจอ และอุปลักษณ์ที่ปรากฏนี้ยังทำให้เห็นระบบความคิดหรือมโนทัศน์ของคนไทยต่อเรื่องเพศอีกด้วย

รายการอ้างอิง

- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2542). หน้าทีของอุปลักษณ์ในมุมมองผู้พูดภาษาไทย. **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**, 16(2), 259-268.
- ดุลยา จิตตะยโสธร. (2551). บทบาททางเพศ : ในทัศนะของนักจิตวิทยา. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย**, 28(1), 195-208.
- บงกชกร ทองสุก. (2558). การศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในคำศัพท์เรื่องเพศจาก พจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1. **วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**, 12(1), 33-44.
- ปิยภรณ์ ออบแพทย์. (2552). **อุปลักษณ์เกี่ยวกับชีวิตในหนังสือธรรม** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต) กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มานพ คณะโด. (2541). **พฤติกรรมทางเพศ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนามาตรฐานการแพทย์.
- สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2559). **คู่มือพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับครอบครัว**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ปิยอนด์พัลลิสซิ่ง จำกัด.
- Brown, P., & Levinson, S. (1987). **Politeness: Some Universals in Language Usage**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kövecses, Z. (2002). **Metaphor: A Practical Introduction**. Oxford: Oxford University Press.
- Lakoff, G., and Johnson, M. (1980). **Metaphor we live by**. London: University of Chicago Press.